

delegacja
elektroniczna
12.12.2022

Sytem e-mail
12.12.2022

Elektronicznie podpisany przez:
Aldona Pruska; RIO
dnia 8 grudnia 2022 r.

Uchwała Nr 35/1668/2022

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

z dnia 7 grudnia 2022 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

uchwały Nr 591/LVI/2022 Rady Gminy Czerwonak z dnia 24 listopada 2022 r. w sprawie zasad ustalania wysokości stawek opłaty targowej oraz zarządzenia jej poboru w drodze inkasa, w części obejmującej postanowienia:

- w § 4 ust. 2 wyrażenie „w składzie:

- 1) Dondaj Waldemar;
- 2) Hańczak Florian;
- 3) Sypytkowska Jolanta;
- 4) Wołodźko Bogusław.”.

- w § 5 ust. 3,

z powodu sprzeczności z przepisami wskazanymi w uzasadnieniu do niniejszej uchwały.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą, doręczoną tutejszej Izbie w dniu 29 listopada 2022 r., Rada Gminy Czerwonak powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 8, art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 19 pkt 1 lit. a i pkt 2 i 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, określiła zasady ustalania wysokości stawek opłaty targowej oraz zarządziła jej pobór w drodze inkasa.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do uchwały Nr 591/LVI/2022 Rady Gminy Czerwonak z dnia 24

listopada 2022 r. w sprawie zasad ustalania wysokości stawek opłaty targowej oraz zarządzenia jej poboru w drodze inkasa, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 7 grudnia 2022 r.

Pismem Nr WA-0903/25/5/7/2022 z dnia 1 grudnia 2022 r. tut. Izba wezwała Wójta Gminy Czerwonak na podstawie art. 88 ustawy o samorządzie gminnym do złożenia wyjaśnień, czy inkasentem opłaty targowej w rozumieniu § 4 ust. 2 uchwały jest Gminne Przedsiębiorstwo Społeczne czy osoby wskazane w pkt 1-4 tego przepisu. Wskazując jednocześnie, że w § 5 ust. 1 uchwały ustalono wynagrodzenia dla "inkasentów wymienionych w § 4 ust. 2".

W dniu 2 grudnia 2022 r. w odpowiedzi jednostka przysłała wyjaśnienia (pismo o sygn. WCK.7021.65.2022), w których podała, iż poborem opłaty targowej w imieniu Gminy Czerwonak zajmować się będzie osoba prawna, tj. Gminne Przedsiębiorstwo Społeczne Sp. z o.o.

Rozpatrując sprawę uchwały na posiedzeniu w dniu 7 grudnia 2022 r. Kolegium Izby po zapoznaniu się z jej treścią i złożonym wyjaśnieniem ustaliło i zważyło, co następuje.

Z zapisów § 1 uchwały wynika, że Rada postanowiła o wprowadzeniu opłaty targowej na terenie Gminy Czerwonak. W § 2 zostały ustalone stawki dzienne opłaty targowej. Rada ustaliła też, że terminem płatności opłaty targowej jest dzień dokonywania sprzedaży (§ 3).

W § 4 ust. 1 Rada zarządziła pobór opłaty targowej w drodze inkasa, a w ust. 2 powierzyła wykonanie inkasa w zakresie poboru opłaty targowej „Gminnemu Przedsiębiorstwu Społecznemu, ul. Leśna 8, 62-004 Czerwonak, w składzie:

- 1) Dondaj Waldemar;
- 2) Hańczak Florian;
- 3) Sypytkowska Jolanta;
- 4) Wołodźko Bogusław.”

Podstawę prawną dla wprowadzenia opłaty targowej oraz zarządzenia jej poboru w drodze inkasa stanowią przepisy art. 19 pkt 1 i pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1452, z późn. zm.) oraz art. 9 i 28 § 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 19 pkt 1 i pkt 2 cytowanej wyżej ustawy o podatkach i opłatach lokalnych Rada Gminy w drodze uchwały określa zasady ustalania i poboru, terminy płatności i wysokość stawek opłat określonych w ustawie oraz może zarządzić pobór tych opłat w drodze inkasa oraz określić inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso.

Podobnie przepisy art. 9 i art. 28 § 4 ustawy Ordynacja podatkowa stanowią, że inkasentem jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej obowiązana do pobrania od podatnika podatku i wpłacenia go we właściwym terminie organowi

podatkowemu. Rada gminy może ustalić wynagrodzenie dla inkasentów z tytułu poboru podatków stanowiących dochody budżetu gminy.

Z wyjaśnień złożonych przez Wójta wynika, że poborem opłaty targowej w imieniu Gminy Czerwonak zajmować się będzie osoba prawna, tj. Gminne Przedsiębiorstwo Społeczne Sp. z o.o.

Biorąc powyższe pod uwagę Kolegium, w celu doprowadzenia do zgodności z prawem postanowień uchwały, stwierdziło nieważność zawartego w § 4 ust. 2 wyrażenia „w składzie:

- 1) Dondaj Waldemar;
- 2) Hańczak Florian;
- 3) Sypytkowska Jolanta;
- 4) Wołodźko Bogusław.”.

Kolegium Izby wskazuje, że w myśl przepisu art. 31 ustawy Ordynacja podatkowa, stosowanego do opłaty targowej na podstawie art. 2 § 1 pkt 3 tej ustawy, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, będące płatnikami lub inkasentami, są obowiązane wyznaczyć osoby, do których obowiązków należy obliczanie i pobieranie podatków oraz terminowe wpłacanie organowi podatkowemu pobranych kwot, a także zgłosić właściwemu miejscowo organowi podatkowemu imiona, nazwiska i adresy tych osób. Zgłoszenia należy dokonać w terminie wyznaczonym do dokonania pierwszej wpłaty, a w razie zmiany osoby wyznaczonej - w terminie 14 dni od dnia, w którym wyznaczono inną osobę.

W § 5 ust. 3 Rada postanowiła, że „Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1, będzie wypłacane raz w miesiącu.”.

W ocenie Kolegium Izby zapis § 5 ust. 3 badanej uchwały został dokonany z przekroczeniem kompetencji określonych przepisami art. 19 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych i stanowi istotne naruszenie prawa. Powyższe przepisy uprawniają organ stanowiący gminy wyłącznie do zarządzenia poboru ww. opłaty w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów oraz ustalenia wysokości wynagrodzenia za inkaso, natomiast nie zawierają delegacji do określania zasad wypłaty inkasentom wynagrodzenia za inkaso. Podkreślenia wymaga, że organy władzy publicznej, do których należą organy jednostek samorządu terytorialnego, mogą działać tylko w granicach określonych przez prawo kompetencji.

Ponadto Kolegium Izby ustaliło, że w § 1 ust. 2 pkt 2 uchwały Rada postanowiła, że targowiskami są „wszelkie miejsca, w których prowadzony jest handel,.....”. Kolegium wskazuje, że ustawą z dnia 15 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. Nr 102, poz. 584), została dokonana zmiana ustawy o podatkach i opłatach lokalnych polegająca na ustanowieniu nowego brzmienia definicji targowiska zawartej w art. 15 ust. 2 tej ustawy. W miejsce

dotychczasowej definicji o brzmieniu „Targowiskami, o których mowa w ust. 1, są wszelkie miejsca, w których jest prowadzony handel,...” wprowadzono nową, iż „Targowiskami, o których mowa w ust. 1, są wszelkie miejsca, w których jest prowadzona sprzedaż.”.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu

Grażyna Wróblewska
/-/ z up. Aldona Pruska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.